

Vergaderjaar 2025–2026

36 677

Wijziging van de Embryowet naar aanleiding van de derde wetsevaluatie

Nr. 9

AMENDEMENT VAN DE LEDEN BIKKER EN DIEDERIK VAN DIJK

Ontvangen 9 april 2026

De ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

In artikel I wordt na onderdeel P een onderdeel ingevoegd, luidende:

PA

In artikel 26, derde lid, wordt «diensten aan te bieden bestaande uit handelingen, verboden in dit artikel» vervangen door «handeling verboden in dit artikel te bevorderen of diensten aan te bieden bestaande uit die handelingen».

Toelichting

Met dit amendement beogen indieners om commerciële terbeschikkingstelling van geslachtscellen, embryoselectie voor geslacht, kiembaanmodificatie, reproductief kloneren, Vitro Gametogenese (IVG)-embryo's en verkoop van embryo's en ei- en zaadcellen voor niet-medische toepassingen in het buitenland aan banden te leggen. Meer specifiek gaat dit amendement over een verbod op het bemiddelen en adverteren voor dergelijke handelingen. Het gaat dan om een aanvulling van artikel 27 die een extraterritoriale werking krijgt.

In Nederland worden er diensten voor commerciële gendersselectie (zonder medische noodzaak) via IVF aangeboden. Hierdoor worden stellen in staat gesteld om zonder medische aanleiding maar vanwege een sterke gendervoorkeur een embryo van het gewenste geslacht te selecteren om terug te plaatsen. Dat wordt over het algemeen uitgevoerd op Noord-Cyprus, ondanks het verbod hierop in artikel 26 van de embryowet.

De commerciële gendersselectie ontsnapt aan vervolging doordat de kliniek de geslachtsselectie niet zelf uitvoert, maar bemiddelt tussen cliënten en buitenlandse klinieken, zodat artikel 26 Embryowet daarop niet van toepassing is. Die is enkel van toepassing op Nederlandse hande-

lingen omdat de Embryowet geen extraterritoriale werking kent. Het bedrijf is wel verantwoordelijk voor het faciliteren en exploiteren hiervan.

Een strafrechtelijk bemiddelings- en advertentieverbod is al van kracht bij het draagmoederschap.

Een dergelijk verbod voor het adverteren en/of bemiddelen voor geslachtsselectie in het buitenland zou ook in de Embryowet van toepassing moeten zijn. Door embryowetsartikel 26 in lijn te brengen met artikel 151b van het Wetboek van strafrecht zou dit op dezelfde wijze kunnen verbieden.

Ook bedrijven die gameten (geslachtscellen) verkopen zijn actief in Nederland, in afwezigheid van een toepasselijk bemiddelings- en advertentieverbod. Daarnaast maken buitenlandse fertiliteitsklinieken nu wel reclame in Nederland, zoals het bedrijf IVF Spain (zie Kamervragen). Een nieuwe bepaling in de Embryowet kan deze activiteiten stoppen door de bemiddeling en/of het adverteren te verbieden voor handelingen in het buitenland die in eigen land niet toegestaan zijn.

Bikker
D. van Dijk